

पीतो भवति KĀND. Up. 8, 11, 1. विनाशं व्रजति M. 3, 179. 4, 71. 8, 346. अगमत् Verz. d. Oxf. H. 34, b, 30. दृश्यसि PAÑĀT. 162, 12. याति R. 2, 44, 13. उपयास्यति 48, 22. R. GORR. 2, 69, 7. PAÑĀT. 184, 19. अयेति Spr. (II) 1332. अवाप्स्यति MĀRK. P. 16, 30. कर्तुम् BHAG. 2, 17. VARĀH. BRH. S. 4, 27. निन्ये 43, 7. दासीगर्भविनाशकत् JĀĀN. 2, 236. बाहुमीवनेत्रसक्थि-विनाशे वाचिके so v. a. Verletzung 208. विनाशान्मुख so v. a. reiß AK. 3, 2, 41. — Vgl. जगदिनाश.

विनाशक (vom caus. von 1. नष्ट् mit वि) adj. verschwinden machend, vernichtend, zu Grunde richtend P. 3, 2, 146. राजैव कर्ता भूतानां राजैव च विनाशकः (विनायकः R. 7, 59, 2, 4) । धर्मात्मा यः स कर्ता स्यादधर्मात्मा विनाशकः ॥ MBh. 12, 2411. लोक° R. 5, 51, 14. मूलाविद्या° PAÑĀT. 4, 3, 54. मलस्य सिद्धस्य Vet. in LA. (III) 3, 15. SARYADARĀṢANAS. 108, 18. वृत्तादि° (अशनि) KULL. zu M. 1, 38. als Erklärung von भेदक 9, 280. 285. Vielleicht fehlerhaft für विनायक 1) c) in der Stelle: चतुर्थं वायुमार्गं तु शीघ्रं गत्वा परंतप । वसन्ति यत्र नित्यस्था भूताश्च सविनाशकाः R. 7, 23, 4, 6.

विनाशन (wie oben) 1) adj. (f. ई) dass.: चन्द्रस्य (राहु) MBh. 1, 2674. शत्रूणाम् HARIV. 1944. श्रियः Spr. (II) 750. मायानाम् BHAG. P. 3, 19, 22. पर्यवृत्त° MBh. 3, 2430. 12238. 4, 864. 8, 4207. HARIV. 8469. R. 3, 31, 45. आत्मवश° 5, 87, 24. Git. 1, 20. PAÑĀT. 4, 1, 34. लोकद्वय° Spr. 1342. स्वर्गकीर्तिलोक° JĀĀN. 1, 356. शोकदुःख° MBh. 1, 7559. 3, 15529. 4, 1119. बलदर्प° R. GORR. 1, 77, 42. 5, 82, 9. 84, 12. 6, 79, 20. कृत्याव्याधि° Suçr. 1, 17, 20. 64, 19. 189, 5. BHAG. P. 3, 22, 32. 4, 30, 22. PAÑĀT. 2, 1, 8. 3, 6, 10. 4, 3, 175. Verz. d. Oxf. H. 62, a, 15. — 2) m. N. pr. eines Asura, eines Sohnes der Kalā, MBh. 1, 2543. — 3) n. das Verschwindenmachen, Verscheuchen, Vernichten, zu-Grunde-Richten: भयस्य KATHĀS. 46, 146. खाण्डवस्य MBh. 1, 8305. बालस्य 13, 63. R. 1, 21, 10. 2, 71, 33. 74, 4. R. GORR. 1, 4, 91. 7, 102, 4. सर्प° MBh. 1, 1204. प्राण° 5, 7474. लोक° HARIV. 10627. Kām. Nitis. 10, 4. R. 7, 103, 9. MĀRK. P. 21, 96. वेद° Verz. d. Oxf. H. 34, a, No. 104, Z. 10. उन्मूल° mit der Wurzel PRAB. 69, 18. बन्ध° (so die ed. Bomb.) Gefangenmachung und Vernichtung MBh. 12, 4207. — Vgl. चित्त°, पाप°, पित्त°, मूल°.

1. विनाशात् (विनाश + अत्) m. Tod MBh. 12, 12533. Spr. (II) 313.

2. विनाशात् (wie oben) adj. mit Verlust endend: संचय Spr. 3113.

विनाशित (von विनाशिन) n. Vergänglichkeit KUSUM. 48, 14. WILSON, SĀMKEJAK. S. 42. Comm. zu KAP. 1, 44. ई° ÇAT. Br. 14, 7, 4, 23. fgg.

विनाशिन (von 1. नष्ट् mit वि und von विनाश) adj. 1) verschwindend, zu Grunde gehend, vergänglich: उत्पत्त्यनन्तरम् (विद्युत्) P. 5, 1, 114. Schol. मात्राः M. 1, 27. MBh. 12, 7501. Spr. 1443 (II). 3216. VARĀH. BRH. S. 11, 42. MĀRK. P. 46, 39. SARYADARĀṢANAS. 111, 19. अद्य शो वा Spr. (II) 944. प्रतिक्षण° 233. क्षण° KATHĀS. 72, 130. अविनाशिनं ÇAT. Br. 14, 7, 3, 15. BHAG. 2, 17. ÇĀṢK. zu BRH. ĀR. Up. S. 328. Verz. d. Oxf. H. 62, a, 4. PAÑĀT. 1, 8, 22. — 2) verderbend, vernichtend, zu Grunde richtend: अन्त्यो-ऽन्यं च विनाशिनी MBh. 12, 3967. कुलस्य R. GORR. 2, 9, 38. वृषस्य KATHĀS. 29, 55. कयामिमाम् — खाण्डवस्य विनाशिनीम् so v. a. vom Untergang handelnd MBh. 1, 8097. Gewöhnlich in comp. mit dem obj.: परा-नीक° MBh. 6, 5535. 7, 5223. 12, 3927. HARIV. 9424. शोक° MBh. 3, 2459. नेमारोग्यमुभित° VARĀH. BRH. S. 4, 27. कार्य° Spr. (II) 186. आत्मस्मृति° BHAG. P. 8, 4, 12. 10, 55, 16. PAÑĀT. 1, 7, 39. Verz. d. Oxf. H. 260, b, No.

VI. Theil.

629. KULL. zu M. 8, 353. — Vgl. मलविनाशिनी.

विनाश्य (vom caus. von 1. नष्ट् mit वि) adj. zu verderben, zu vernichten, zu Grunde zu richten: यदि नाहं विनाश्यस्ते MBh. 12, 6604. KATHĀS. 5, 119. KUSUM. 48, 13. fg. विवादाध्यासितानि ज्ञानानि उत्तरोत्तर-कार्यविनाश्यानि SARYADARĀṢANAS. 108, 12. fg. अ° MBh. 15, 926. Schol. zu KĀVJĀD. 2, 245.

विनाश्यत्व (von विनाश्य) n. Vernichtbarkeit: बुद्धेर्बुध्यतरविनाश्यत्वे SARYADARĀṢANAS. 108, 12. संचितकर्मणामेव ज्ञानविनाश्यत्वागमात् NILAK. 31.

विनासक (von 2. वि + नास) 1) adj. nasentos ÇATĀDH. im ÇKDr. — 2) f. विनासिका ein best. giftiges Insect Suçr. 2, 287, 20.

विनासादशन (2. वि + ना° - द°) adj. der Nase und der Zähne be- raubt MBh. 7, 1570. विनेमिदशन ed. Bomb.

विनाह m. = वीनाह ÇABDAR. im ÇKDr.

विनिकर्तव्य (von 1. कर्त्तु mit विनि) adj. zu zerhauen, niederzumetzeln: नामित्रो विनिकर्तव्यो नातिच्छेद्यः कथं च न MBh. 12, 5571. NILAK. führt das Wort auf 1. कर्त्तु mit विनि zurück: निकृत्पा वक्ष्यितव्यः.

विनिकार (von 1. कर्त्तु mit विनि) m. Beleidigung, Kränkung MBh. 7, 685.

विनिकृत्तन (von 1. कर्त्तु mit विनि) adj. zerhauend, niedermachend: मुरारि° (धनुस्) MBh. 3, 14319.

विनिक्षण (von निक्ष् mit वि) n. das Durchbohren Nir. 4, 18.

विनिक्षेप्य (von 1. क्षिप् mit विनि) adj. zu werfen in (loc.): अम्भसि Spr. 1268.

विनिगड (2. वि + नि°) adj. von Fussketten befreit: विनिगडीकृत DAÇAK. 89, 17.

विनिगमक (vom caus. von 1. गम् mit विनि) adj. eine Alternative ent- scheidend, für den einen oder andern Fall den Ausschlag gebend Schol. zu KAP. 1, 38. KUSUM. 37, 8.

विनिगमना (wie oben) f. das Entscheiden einer Alternative, das Aus- schlaggeben für den einen oder andern Fall DĀJABH. im ÇKDr. (Nachträge).

विनिगूहितर (von 1. गुह् mit विनि) nom. ag. Verheimlicher, Ge- heimhalter: रक्ष्य° Spr. 4253.

विनिग्रह (von ग्रह् mit विनि) m. 1) das Getrennthalten, Trennung Nir. 1, 3, 5. 7. — 2) das Niederhalten, Zurückhalten, Verhalten, Einhalt- thun; einer Person: भवतः (subj.) BHAG. P. 8, 22, 3. पितुः (obj.) R. GORR. 2, 20, 46. द्विषताम् 5, 43, 5. MBh. 3, 17460. 15011. 5, 2284. अरि° 3, 17464. 8, 1518. HARIV. 2377. आत्म° BHAG. 13, 7, 17, 16. पञ्चवर्ग° MBh. 12, 2600. प्राण° Verz. d. Oxf. H. 237, a, No. 568. वृष्टेः VARĀH. BRH. S. 4, 13. मूत्र° Suçr. 2, 314, 4. निश्चास° 8. वेग° 304, 17. लोभस्य क्रोधस्य च MBh. 3, 13987. 12, 6958. पाप° M. 9, 263. यौवराज्याभिषेकस्य R. GORR. 2, 19, 12. — 3) Restriction, Einschränkung, als Bed. von एव Med. avj. 77. von अह 88.

विनिग्रह्य (wie oben) adj. niederzuhalten, zurückzuhalten: द्विपाः वृ- षभाः MBh. 4, 33. बाहुभ्याम् 12, 1139.

विनिघ्न adj. = घ्न, निघ्न multipliciert GANIT. SPASHTĀDH. 68. GRAHAJUTI. 1.

विनिद्र (2. वि + निद्रा) 1) adj. (f. घ्रा) a) frei von Schlaf, wach, nicht schlafend MBh. 3, 16399. 16814. 10, 146. 12, 10444. RAÇH. 5, 66. Spr. 1539. चित्ता° KATHĀS. 20, 32. 43, 66. 45, 200. 64, 45. 71, 96. 119. BHAG. P. 3, 27, 14. 7, 4, 23. PAÑĀT. 4, 3, 145. °कर्ण MBh. 1, 5695. im wachen